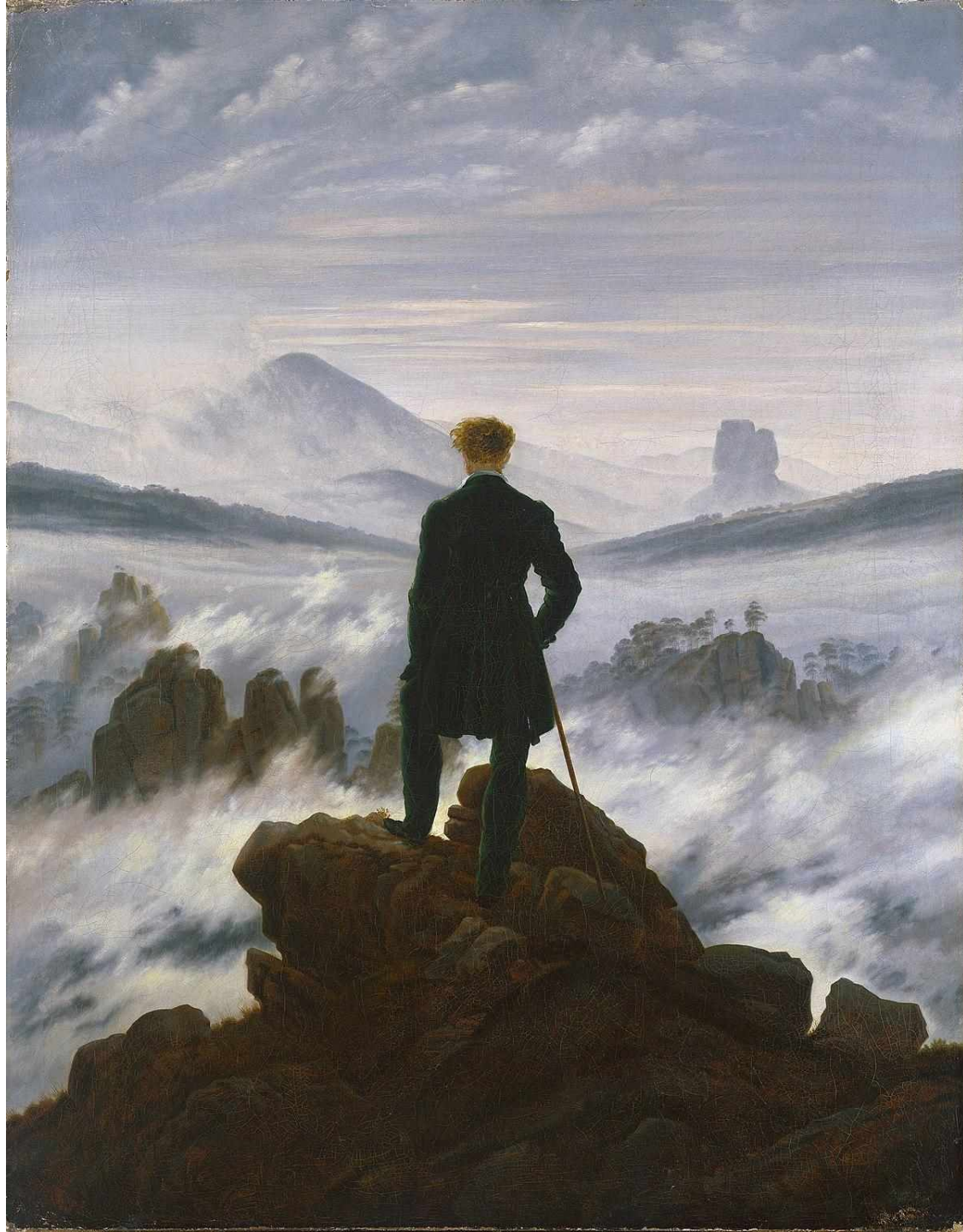
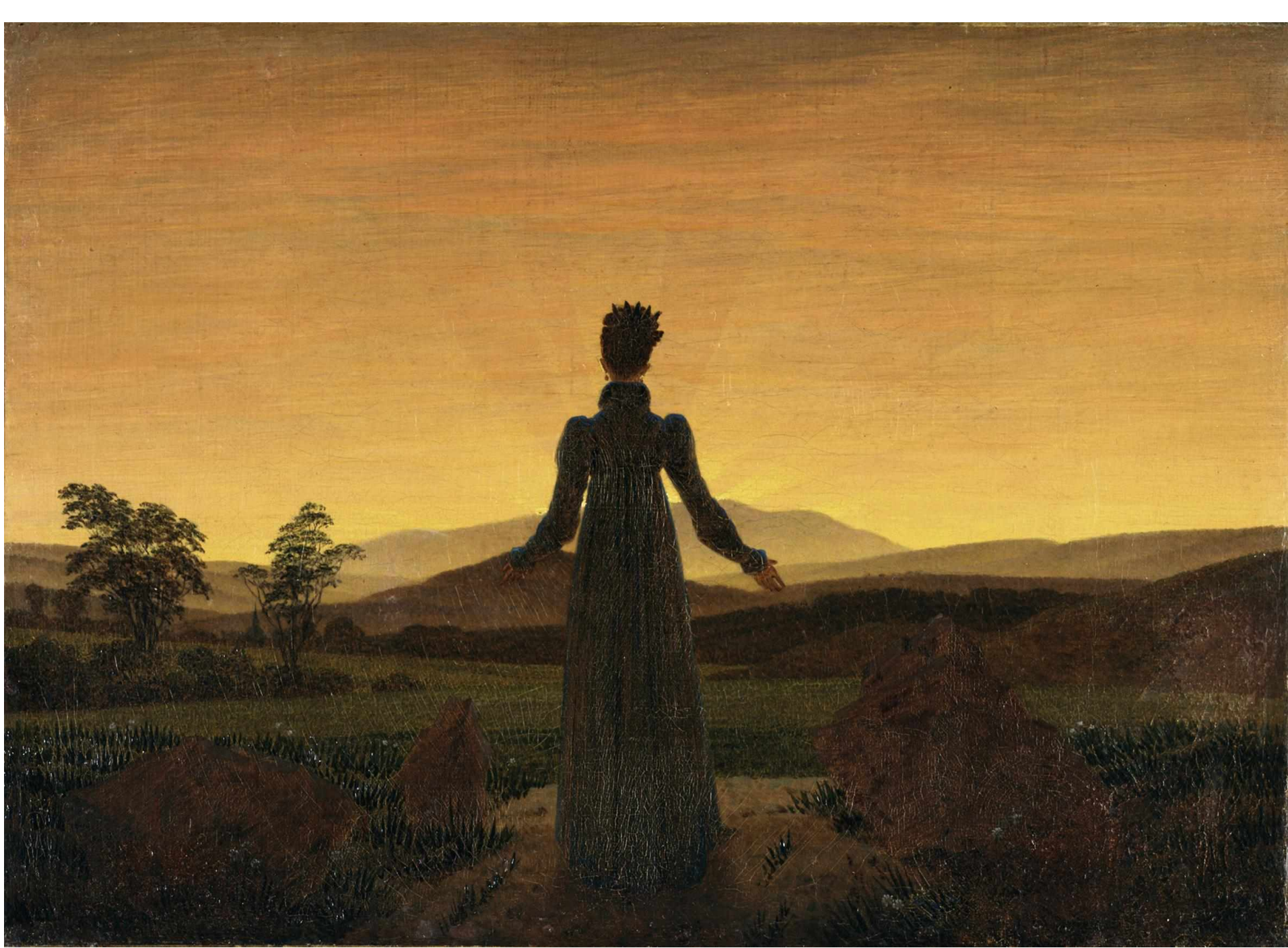

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ (α' μέρος)

Η ΣΧΕΔΙΑ

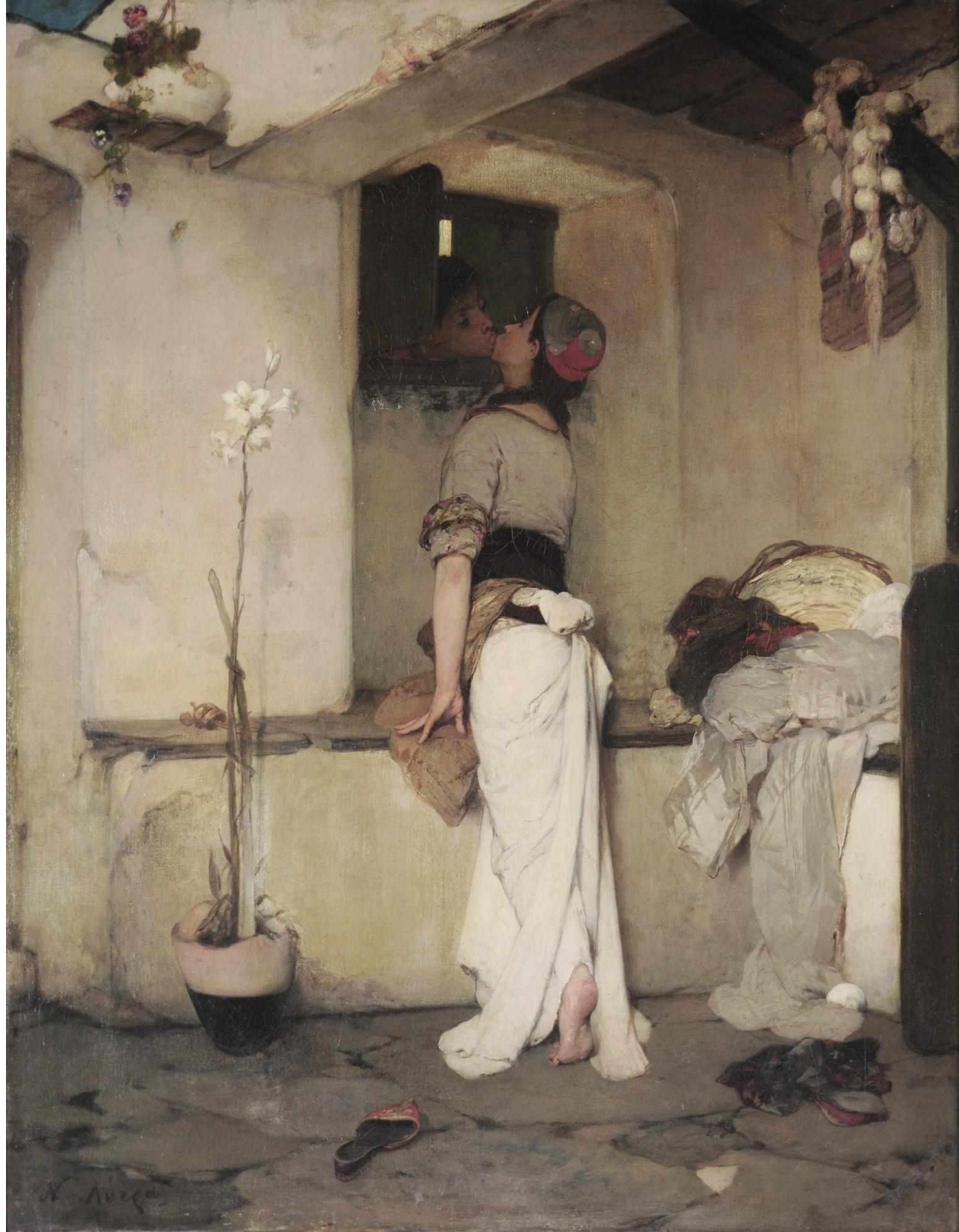

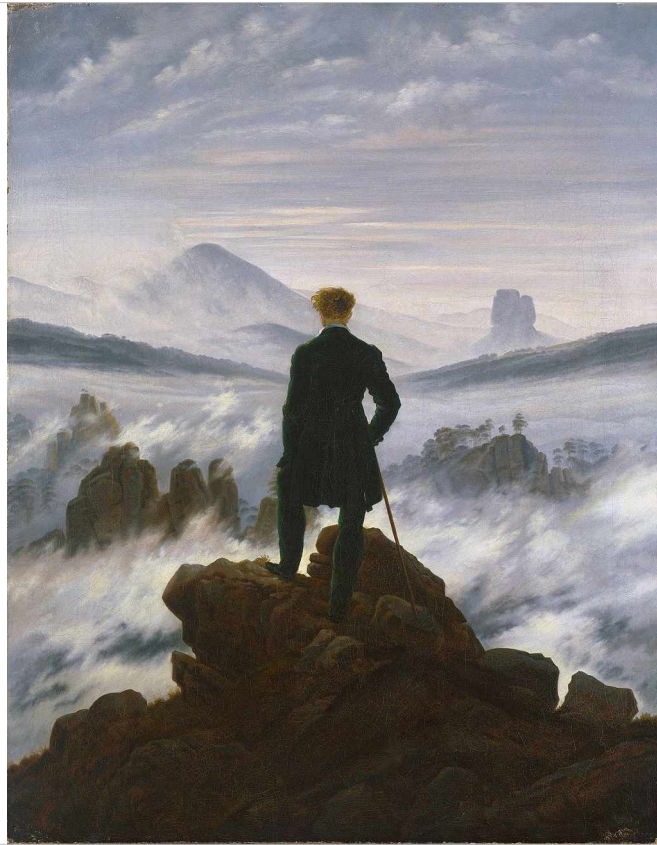
ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ (α' μέρος)

Ο Ρομαντισμός ξεκίνησε ως λογοτεχνικό κυρίως κίνημα στα τέλη του 18ου αιώνα, αλλά σύντομα επεκτάθηκε και στις καλές τέχνες και στη μουσική (Μπετόβεν, Βάγκνερ, Μάλερ, Βέρντι, Λίσι, Χάιντ, Μέντελσον, Μότσαρτ, Μπερλιόζ).

Ο Νεοκλασικισμός είχε υπερτονίσει τη λογική και είχε τυποποιήσει την καλλιτεχνική έκφραση . Το αυθόρμητο και η παρόρμηση του καλλιτέχνη δεν είχαν πεδίο έκφρασης στο Νεοκλασικισμό. Γερμανοί, Άγγλοι και Γάλλοι ρομαντικοί εκφράζονται με ιδιαίτερους τρόπους μέσα στο πλαίσιο του Ρομαντισμού. Όμως η απαίτηση για πω ελευθερία της δημιουργικής φαντασίας και του ατομικού συναισθήματος ήταν κοινό χαρακτηριστικό και έδωσε νέες εκφραστικές δυνατότητες σε όλους τους τομείς της τέχνης. Η ζωγραφική του Ρομαντισμού στηρίζεται στην εκφραστική ελευθερία. Οι καλλιτέχνες ενδιαφέρονται να αποδώσουν την έκφραση των ψυχικών καταστάσεων και να προκαλέσουν την έξαρση των συναισθημάτων του θεατή.

Το φανταστικό είναι πηγή έμπνευσης για τον δημιουργό. Φως και σκιά θα επαναπροσδιοριστούν από την σχέση τους με το χρώμα, το οποίο θα κατακλύσει τον πίνακα για να αποδώσει την ένταση της συγκίνησης. Οι σκιερές επιφάνειες αυξάνονται, η κίνηση, το χρώμα γίνονται όλο και πιο έντονα. Η έμφαση στην γραμμή, που είδαμε πως χαρακτήριζε τον Νεοκλασικισμό αποδυναμώνεται όλο και περισσότερο μαζί με τα καθορισμένα περιγράμματα.

Η ιστορία , οι μύθοι και οι λαϊκοί θρύλοι, οι διάφορες στιγμές της ημέρας όπως η ανατολή ή το ηλιοβασίλεμα, ο καθημερινός μόχθος των ανθρώπων, όλα αυτά αποτελούν μερικά από τα θέματα των ρομαντικών ζωγράφων.

Κάσπαρ Ντάβιντ Φρήντριχ,

"Ο μοναχικός περιπατητής στα σύννεφα" (1817-1818), λάδι σε μουσαμά, 0,74 x 0,94 μ., Αμβούργο, Πινακοθήκη.

Ο Φρήντριχ άλλαξε την αντίληψη για το τοπίο που υπήρχε πριν τον 18ο αιώνα, παρασύροντας το βλέμμα του θεατή προς το άπειρο. Εστίασε την προσοχή του στις αξίες της πατρίδας του, της Γερμανίας, ενώ ο θρησκευτικός συμβολισμός είναι διάχυτος στο έργο του.

Στο έργο αυτό ο καλλιτέχνης μεταφέρει συγκεκριμένα στοιχεία από το τοπίο των Ελβετικών Άλπεων. Στον πίνακα η μορφή του περιπατητή συμβολίζει έναν άνθρωπο που έχει πεθάνει. Κοιτάζει προς τον γκρεμό, αναλογιζόμενος τα λάθη της επίγειας ζωής. Από την ομίχλη, που όλα τα σκεπάζει, ξεπροβάλλουν μόνο οι βουνοκορφές, σταθερά στοιχεία του τοπίου, που συμβολίζουν την ακλόνητη χριστιανική πίστη, η οποία οδηγεί στην επουράνια ζωή. Η τέχνη του Φρήντριχ βασίζεται σε βαθιά γνώση της φύσης. Σε όλη του τη ζωή ήταν ένας παρατηρητής, και στα έργα του στοιχεία από τη φύση χρησιμοποιούνται ως θρησκευτικές αλληγορίες.

Η θάλασσα, τα πλοία και τα ταξίδια συνδεδεμένα με βαθιά θρησκευτικά συναισθήματα, είναι από τα θέματα που επανέρχονται συχνά στο έργο του.

Αποσκοπούσε στην ισχυρή επίδραση των έργων του μέσω της οπτικής εντύπωσης, γι' αυτό δεν τους έδινε υπερβολικά περιγραφικούς τίτλους.

Κάσπαρ Ντάβιντ Φρήντριχ (1774-1840),
"Το φεγγάρι καθώς γεννιέται από την θάλασσα" (1822), λάδι σε μουσαμά, 55
x 71 εκ., Βερολίνο, Εθνική Πινακοθήκη.

Τα βράχια, στο πρώτο επίπεδο αυτού του έργου, συμβολίζουν την πίστη. Τα καράβια, ιδίως αυτό με τ' ανοιχτά πανιά, συμβολίζουν τη ζωή που φεύγει, ενώ το φεγγάρι που ανατέλλει συμβολίζει τον Χριστό. Η συμμετρία του πίνακα και η στατικότητα των στοιχείων στοχεύουν στην έξαρση των θρησκευτικών συναισθημάτων. Για τον Φρήντριχ το πέρασμα του χρόνου μπορεί να λυτρώσει τον άνθρωπο από τον πόνο της καθημερινότητας. Στο συγκεκριμένο έργο τα διάφορα οριζόντια επίπεδα απεικονίζουν, από το πρώτο πλάνο, προς το βάθος του πίνακα, ακριβώς αυτή την ιδιότητα του χρόνου που περνά.

Η ελπίδα πηγάζει μέσα από τη μελαγχολία όπως η μέρα μέσα από τη νύχτα. Ο ουρανός, που καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας του έργου, ενισχύει την απόγνωση και την αίσθηση του κενού. Ο παρατηρητής αιωρείται ανάμεσα στο πρώτο πλάνο και στο Βάθος, που είναι μακρινό και άπιαστο. Έτσι, μεγαλώνει ακόμα περισσότερο η απόσταση ανάμεσα στην μικρότητα του ανθρώπου και στη μεγαλοσύνη του σύμπαντος. Ο ζωγράφος αποτυπώνει αυτό που έχει μέσα στην ψυχή του και όχι αυτό που αντικρίζουν τα μάτια του.

Αντουάν Ζαν Γκρο (1771-1835), “Ο Βοναπάρτης στο Άρκολα”, 1796.

Αν ο Νταβίντ ήταν ο πρώτος ζωγράφος του Ναπολέοντα, ο Gros ήταν ο κατ'εξοχήν ζωγράφος του Ναπολέοντα.

Ο πρώτος που απεικόνισε τους πολέμους του Ναπολέοντα από μια άλλη οπτική, μια πιο ανθρώπινη διάσταση δείχνοντας τις λιγότερο θεαματικές σκηνές της μάχης. Μαθητής ο ίδιος του Νταβίντ, ζωγράφιζε πάντα με παραγγελίες, χωρίς εσωτερική ανάγκη ή έμπνευση. Δάσκαλος στην Σχολή Καλών Τεχνών, αυτοκτόνησε για ιδεολογικούς λόγους, πιστεύοντας ότι αναζητούσε μονάχος, την αλήθεια σε μια περίοδο ανηθικότητας.

Ο Ναπολέων τον όρισε μέλος της επιτροπής αξιολόγησης των έργων που θα λαφυραγωγούσαν από τα ιταλικά μουσεία για να διακοσμήσουν τις αίθουσες του Ναπολέοντα στο Λούβρο (μόνο Ναπολεόντιους πολέμους)

Ο Βοναπάρτης επισκέπτεται τα θύματα της πανώλης στη Γιάφα, 1804
Λούβρο.

Το γεγονός δεν συνέβη ποτέ, έγινε για προβολή του Ναπολέοντα, ως
συμπονετικό, ευσπλαχνικό και άφοβο. Είναι ένας προπαγανδιστικός πίνακας
από μια σειρά παρόμοιων έργων που ονομάστηκαν *Grades Machines*.

Η μάχη στην Ναζαρέτ, 1802.

Η έμφαση δε δόθηκε στα ηρωικά θύματα. Θεωρήθηκε σκανδαλώδες, με έντονα χρώματα, μακριά από την παράδοση ζωγραφικής των μαχών.

Η μάχη στο Αϊλό, 1808 Λούβρο.

Η αυτοκτονία της Σαπφούς, 1801.

Ένας πίνακας με ρομαντικό περιεχόμενο.

Ο έφιππος ακροβολιστής, 1812.

Ο Ζαν - Λουί - Τεοντόρ Ζερικώ (1791-1824) ήταν καθοριστική μορφή του Γαλλικού Ρομαντισμού.

Ο πληγωμένος ιππέας εγκαταλείπει την μάχη, 1817.

Θεωρήθηκε σύμβολο της ηττημένης Γαλλίας, μετά το Βατερλώ

Ιπποδρομία χωρίς αναβάτες στο καρναβάλι της Ρώμης. 1817 40×60
Λούβρο

Συναρπαζόταν με τα άλογα, τα οποία εμφανίζονται συχνά στα έργα του. Η σύγκρουση ανάμεσα στον άνθρωπο και στο άλογο, εκφράζει και την δική του εσωτερική πάλη και την προσπάθεια να τιθασεύσει το θυελλώδες ταμπεραμέντο του. Τα άλογα γι' αυτόν συμβόλιζαν την δύναμη της φύσης. Την περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης, πέρασε τα εφηβικά του χρόνια κοντά στον θείο του στην Ρουέν και είχε την δυνατότητα να μελετήσει τα άλογα στους βασιλικούς στάβλους των Βερσαλλιών. Εκεί μαθήτευσε κοντά σ' ένα ζωγράφο αλόγων. Πεθαίνει ύστερα από ένα ατύχημα που είχε μ' ένα άλογο στα 32 του χρόνια.

Τ. Ζερικό (1791-1824), "Η σχεδία της Μέδουσας" 1818, λάδι και πένα σε μουσαμά, 0,65 x 0,83 μ. Λούβρο.

Ο Τεοντόρ Ζερικό ήταν ένας από τους πρωτοπόρους του ρομαντισμού. Στα ταξίδια του στην Ιταλία μελέτησε τον Μιχαήλ Άγγελο και τον ΚαραΒάτζιο. Από τη μελέτη του έργου τους πηγάζουν η δυναμική απόδοση των σωμάτων και η δραματική ένταση των χρωμάτων και στα δικά του έργα. Το έργο "Η σχεδία της Μέδουσας" υπήρξε για τους ρομαντικούς ζωγράφους ό,τι ήταν για την περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης "Ο όρκος των Ορατίων" του Νταβίντ. Δεν εξυμνούνται πια ο ηρωισμός και τα υψηλά ιδανικά, αλλά απεικονίζονται ο ανθρώπινος πόνος και ο αγώνας της επιβίωσης. Ο Ζερικό ήθελε να εντυπωσιάσει τον κόσμο χρησιμοποιώντας ένα θέμα από τη σύγχρονη επικαιρότητα. Η "Μέδουσα", πολεμικό καράβι που ταξίδευε προς τη Σενεγάλη, αποικία της Γαλλίας, ναυάγησε στις 2 Ιουλίου 1816. Το γεγονός είχε συγκλονίσει την κοινή γνώμη της Γαλλίας και είχε προκαλέσει έντονες συζητήσεις. Το έργο του Ζερικό παρουσιάζει τους ναυαγούς τη στιγμή που βλέπουν στον ορίζοντα ένα καράβι και αναπτρώνονται οι ελπίδες τους για τη σωτηρία. Ο ζωγράφος αποτυπώνει στα πρόσωπα των ναυαγών την κούραση και την απεγνωσμένη προσπάθεια για επιβίωση αλλά συγχρόνως την ελπίδα στη εμφάνιση του καραβιού, το οποίο μπορεί να τους σώσει. Ολόκληρη η σύνθεση εκφράζει μια συνεχώς αυξανόμενη ένταση, που κορυφώνεται στο επάνω τμήμα του πίνακα. Κάθε μορφή αποτελεί σχεδόν μια αυτόνομη ενότητα με πολύπλοκες κινήσεις και αντιθέσεις. Το φως, πέφτοντας πάνω στα σώματα των ναυαγών, πολλαπλασιάζει τη δραματικότητα στις εκφράσεις των προσώπων και στις κινήσεις των σωμάτων. Το θέμα αποκτά ένταση προς το βάθος, χάρη στην προοπτική, και συγχρόνως ανοίγεται προς τα δεξιά και προς τα αριστερά, με την έκταση της σχεδίας, δημιουργώντας μεγαλύτερη συγκίνηση στο θεατή. Ο Ζερικό έκανε πενήντα περίπου προσχέδια γι' αυτό το έργο. Για να αποδώσει τα σώματα των ναυαγών ζωγράφιζε δίπλα σ' ένα νοσοκομείο με κατάκοιτους. Θεωρείται πως είναι η μεγαλύτερη ζωγραφική απόδοση του ανθρώπινου δράματος στην τέχνη. Δράματος που αφορά τον άνθρωπο και όχι τον Χριστό ή κάποιους μάρτυρες της Εκκλησίας.

Είναι θάνατος ανωνύμων ανθρώπων, και μάλιστα καταδίκων. Δέχτηκε πολλές κριτικές, θετικές και αρνητικές.

Θεωρείται χαρακτηριστικός πίνακας του Ρομαντισμού (χρώμα, πάθος, συναίσθημα, απόγνωση), και προκάλεσε αμηχανία για τον μοντερνισμό του θέματος και τους πολιτικούς υπαινιγμούς του.

Η ΣΧΕΔΙΑ

Η κόλαση του Δάντη, 1822, 1,89 x 2,46 μ. Λούβρο

Εμπνέεται από την Θεία Κωμωδία και απεικονίζει τον Δάντη με τον ποιητή Βιργίλιο να του εξηγήσει το “επέκεινα” μετά τον δικό του θάνατο. Διασχίζει την λίμνη των ψυχών της επικράτειας των νεκρών, με οδηγό τον καταδικασμένο Φλεγύα.

Ο πέμπτος κύκλος που διασχίζουν, είναι εκείνος που τιμωρεί τις ψυχές όσων καταβάλλονται από θυμό και βλοσυρότητα όσο ήταν εν ζωή και που τώρα είναι καταδικασμένοι να ξεσκίζουν τις δικές τους σάρκες, είτε η μια της άλλης. Οι μορφές αποδίδονται σε μέγεθος σχεδόν μνημειακό. Είναι βαριές και στιβαρές, σύμφωνα με τα νεοκλασικά πρότυπα που διδάχτηκε.

Ο ξαφνιασμένος Δάντης χάνει την ισορροπία του από την κατάπληξη αντικρίζοντας τον Filippo Argenti, παλιό οικογενειακό εχθρό. Στηρίζεται στον Βιργίλιο ξακουστό ποιητή της κλασικής αρχαιότητας. Πίσω από την βάρκα, μέσα από τα σύννεφα και την ομίχλη αχνοφαίνεται με το κοκκινωπό φώς η Πόλη των νεκρών, που σηματοδοτεί τον έκτο κύκλο της Κόλασης.

Ο σημαντικότερος ζωγράφος ρομαντικών θεμάτων, ο Ντελακρουά, ονομάστηκε ο πρίγκιπας των Ρομαντικών.

Θεωρήθηκε ο μεγάλος ζωγράφος που ανανέωσε την Γαλλική ζωγραφική, όταν στο Παρίσι κυριαρχούσαν οι ακαδημαϊκές νεοκλασικές τάσεις.

Άφησε πίσω του 4 ημερολόγια με τις απόψεις του για την τέχνη, όπως ότι το χρώμα είναι σημαντικότερο του σχεδίου και η φαντασία σπουδαιότερη της γνώσης. Ο ίδιος έλεγε: Το προσόν ενός πίνακα, είναι, να είσαι μια γιορτή για τα μάτια... Η παλέτα μου λάμπει από την αντίθεση των χρωμάτων. Γενικός νόμος: Περισσότερη αντίθεση, περισσότερη λάμψη. Άνοιξε τον δρόμο για τον γαλλικό Ιμπρεσιονισμό.

Ε. Ντελακρουά, "Η καταστροφή της Χίου" (1824), 4,22 x 3,52 μ.
Λούβρο.

Για μια ακόμη φορά τα θέματα της επικαιρότητας αποτελούν πηγή έμπνευσης για τους καλλιτέχνες. Η συναισθηματική φόρτιση που εκπέμπει το πρόσωπο της γυναίκειας μορφής στο κέντρο του πίνακα έρχεται σε αντίθεση με το σκληρό πρόσωπο του Τούρκου καβαλάρη. Η έλλειψη της συμμετρίας του πίνακα, τα λαμπερά χρώματα, η απόγνωση εξαιτίας της καταστροφής, τα πυρπολημένα χωριά στο βάθος συγκλονίζουν το θεατή. Στο έργο αυτό προβάλλεται η έντονη συγκίνηση που θέλει να μεταφέρει ο καλλιτέχνης, εμπνεόμενος από το φιλελληνισμό και την ελληνική επανάσταση.

Χαρακτηρίστηκε ως " η Γκουέρνικα του 19ου αιώνα". Ένα έργο με έντονο αντιπολεμικό χαρακτήρα, εστιάζει στους ηττημένους Ελληνες. Σίγουρα μ' αυτό το έργο άλλαξε η ζωγραφική του 19 αιώνα .

Αγοράστηκε από το Γαλλικό κράτος, κι αυτό έγινε αιτία για διαμάχη ανάμεσα στους οπαδούς του Ένγκρ , που υπερασπίζονταν το σχέδιο και τους Ρομαντικούς με επικεφαλής τον Ντελακρουά που υπερασπίζονταν το χρώμα. Από τεχνικής άποψης αποτέλεσε ένα μανιφέστο για το πως μπορεί κάποιος να διαπραγματευθεί το φως μέσα από το χρώμα.

Η σφαγή της Χίου ανοίγει το δρόμο για μια σειρά έργων εμπνευσμένων από την Ελληνική Επανάσταση.

Ε. Ντελακρουά (1718-1863), "Η Ελευθερία οδηγεί το λαό" (1830), λάδι σε μουσαμά, 2,60 x 3,25 μ. Λούβρο.

Τα περισσότερα έργα του Ντελακρουά έχουν θέματα από την ιστορία, από τη λογοτεχνία αλλά και από τα γεγονότα της εποχής του. Η συμμετοχή στα γεγονότα της επικαιρότητας και η επιδίωξη να αποτυπώσουν στο έργο τους την εποχή τους είναι από τα χαρακτηριστικά των ρομαντικών καλλιτεχνών. Οι έντονοι χρωματικοί νεωτερισμοί του Ντελακρουά, η ελευθερία και η ένταση της πινελιάς του άνοιξαν νέους δρόμους στη ζωγραφική. Ανεξαρτητοποιείται από τους κλασικούς τρόπους του Νταβίντ και των μαθητών του και μεταφέρει στον πίνακα την εσωτερική ζωή των πραγμάτων, των ανθρώπων και των καταστάσεων. Από τα ταξίδια του στις χώρες της Μεσογείου κουβαλά τα χρώματα, τις ζωηρές αντιθέσεις και την ευαισθησία της εσωτερικής ατμόσφαιρας. Οι δυνάμεις της φύσης και τα ένστικτα του ανθρώπου δонούν την επιφάνεια των έργων του και δείχνουν στο θεατή τις πιο αθέατες πλευρές της ανθρώπινης ψυχής. Ο Ντελακρουά, θέλοντας να μάθει όλα τα μυστικά της ζωγραφικής, αντέγραψε με επιμονή έργα μεγάλων καλλιτεχνών, για να μπορέσει να φτάσει σε υψηλή τεχνική τελειότητα. Το έργο "Η Ελευθερία οδηγεί το λαό", είναι σημαντικό, διότι σ' αυτό παρουσιάζεται για πρώτη φορά η θριαμβική σκηνή μιας επανάστασης του λαού (η επανάσταση του 1830, που έφερε στην εξουσία το βασιλιά Λουδοβίκο - Φίλιππο). Ο λαός που συνοδεύει την Ελευθερία ανήκει στην κατώτερη κοινωνική τάξη, γεγονός που ενόχλησε την αστική τάξη της Γαλλίας. Ο καλλιτέχνης συμμετέχει στη δράση του πίνακα, μια που ο άντρας με το καπέλο δεν είναι άλλος από τον ίδιο το ζωγράφο. Ο ενθουσιασμός για την ελευθερία, το ένοπλο πλήθος, η ένταση στην ατμόσφαιρα, η κυματίζουσα τρίχρωμη σημαία δημιουργούν συναισθήματα έξαρσης και πάθους στο θεατή.

Γυναίκες στο Αλγέρι, 1832-34, 180×229 εκ. Λούβρο

Πολλά από τα έργα που δημιούργησε ο Ντελακρουά μετά το 1832, ήταν εμπνευσμένα από το ταξίδι του στο Μαρόκο εκείνης της χρονιάς.

Τόσο στο θέμα όσο και στο ύφος, αυτά τα έργα αντανakλούν την αλλαγή που του επέφερε το ταξίδι αυτό στην τέχνη του.

Ο πίνακας απεικονίζει κάποιες γυναίκες στην Αλγερία, που φορούν ρούχα με έντονα χρώματα και κάθονται στο πάτωμα ενός πλούσια διακοσμημένου δωματίου. Το θέμα προέκυψε μετά από μια επίσκεψη του Ντελακρουά στο σπίτι ενός ντόπιου, το οποίο περιελάμβανε ένα ξεχωριστό δωμάτιο για το χαρέμι του. Η εικόνα αυτή μάγεψε τον ζωγράφο, ο οποίος την περιέγραψε “μεθυστική”, σαν να παλεύεις με έναν γλυκό πυρετό.

Ο θάνατος του Σαρδανάπαλου, 1827, 392×496 εκ. Λούβρο

Ο πίνακας θεωρείται το ρομαντικό αριστούργημα του Ντελακρουά, εμπνευσμένο από ένα ποίημα του Μπάιρον. Απεικονίζει τον ηττημένο τελευταίο βασιλιά της Ασσυρίας, τον Σαρδανάπαλο, που διατάζει την δολοφονία και την καταστροφή όσων αγαπούσε.

Σκοτώνει τις παλλακίδες, τους υπηρέτες, τα ζώα και τους θησαυρούς του, πριν πέσει και ο ίδιος στην φωτιά.

Το τεράστιο μέγεθος του έργου, τα δραματικά χρώματα, η βίαιη κίνηση και το παιχνίδι του φωτός, αιχμαλωτίζουν την προσοχή του θεατή. Εντυπωσιακή είναι επίσης η ελάχιστη προοπτική και η ασυνήθιστη διαγώνια σύνθεση. Το έργο αν και αρκετά ωμό και βίαιο, σε παρασύρει με το δράμα που εκτελείται μπροστά σου και τις εντυπωσιακές λεπτομέρειες.

Το χρώμα των γυναικείων γυμνών με λαμπερά χρώματα μας δείνει ένα έργο που με το αισθησιακό και άγριο περιεχόμενο του είχε μεγάλη επίδραση στην ρομαντική ευαισθησία.

Νικηφόρος Λύτρας (1832-1904), "Το Φίλημα", λάδι σε καμβά, 0,79 x 0,69 μ., Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη.

Το έργο αυτό παρουσιάστηκε το 1878 στην Έκθεση του Παρισιού και αποδίδει μια τρυφερή σκηνή από την ελληνική ύπαιθρο. Η αφέλεια και η αγνότητα του νεαρού κοριτσιού παρουσιάζονται με απaráμιλλη ομορφιά, καθώς η κόρη δέχεται στα κρυφά το φιλί του νέου που ξενυχτά κάτω από το παράθυρό της. Το φως στο δωμάτιο αφήνει να δούμε τις λεπτομέρειες που χαρακτηρίζουν τη λιτότητα του απλού λαϊκού σπιτιού.

Στην ελληνική ζωγραφική της εποχής, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί κάποια περίοδος ως καθαρά ρομαντική.

Μετά το 1860 έχει ατονήσει η ζωγραφική ιστορικών έργων. Οι προσωπογραφίες κυριαρχούν, ενώ πληθαίνουν οι θαλασσογραφίες, τοπιογραφίες και ηθογραφίες.

Νικόλαος Γύζης (1842-1901), "Η Αποστήθιση" (1883), λάδι σε ξύλο, 0,74 x 0,63 μ., Αθήνα, Ιδιωτική Συλλογή.

Από τους μεγάλους δασκάλους των κανόνων της σύνθεσης ο Γύζης δίδαξε στην Ακαδημία του Μονάχου την περίοδο 1882-1901. Έχοντας ιδεαλιστικό προσανατολισμό ζωγράφισε θέματα με αλληγορικό περιεχόμενο, ηθογραφίες και προσωπογραφίες. Στο έργο αυτό καταφέρνει με λιτά μέσα να συγκρατήσει το Βλέμμα του θεατή στο πρόσωπο της μικρούλας, που, συγκεντρωμένη, προσπαθεί να επαναλάβει νοερά το μάθημά της. Γνώστης του υλικού, αποδίδει με τη μεγαλύτερη λεπτομέρεια τα ρούχα, τα μαλλιά, την επιδερμίδα, τα υγρά μάτια.

Γεώργιος Ιακωβίδης, "Η παιδική Συναυλία" (1900), λάδι σε μουσαμά, 1,76 x 2,50 μ., Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη.

Από τα πιο γνωστά έργα της ελληνικής ηθογραφίας, αποτελεί το αποκορύφωμα της άνθησης του είδους, την οποία άνθηση θα ακολουθήσει η παρακμή. Ο Ιακωβίδης απεικονίζει στο έργο αυτό μια σκηνή που αντανακλά όχι μόνο το γούστο του αθηναϊκού κοινού αλλά και του ευρωπαϊκού, αφού το 1900, ύστερα από μικρές τροποποιήσεις, το έργο εστάλη στην παγκόσμια έκθεση του Παρισιού και Βραβεύτηκε με χρυσό μετάλλιο. Είναι προφανής η προσκόλληση του καλλιτέχνη στη φυσική αναπαράσταση και χαρακτηριστική η φυσική και άνετη πινελιά με την οποία περιγράφει τους ανθρώπους, τις κινήσεις, το διάχυτο φως.

Η παρέα μας